Kuratorium Oświaty
w Warszawie
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

Warszawa, dn. 09 października 2026 r.

KPZ.576.50.2026

Dyrektorzy
przedszkoli, szkół i placówek
organy prowadzące szkoły
województwa mazowieckiego

Szanowni Państwo,

w związku z ostatnimi wydarzeniami w szkołach w województwie mazowieckim, mamy obowiązek zrobić wszystko co możliwe, by ograniczać ryzyko, nie ignorować sygnałów i reagować szybko oraz odpowiedzialnie.
Bezpieczeństwo szkoły nie jest zadaniem jednej osoby. To odpowiedzialność dyrektora, nauczycieli, wszystkich pracowników, organu prowadzącego i służb. Ta odpowiedzialność każdego z nas musi mieć swoje konkretne przełożenie na działanie.
Bezpieczeństwo uczniów to nie tylko procedury. To także uważni dorośli, szybka reakcja, dobra komunikacja i odpowiedzialność całej społeczności szkolnej.

Przedstawiam Państwu, omówione w trakcie Nadzwyczajnej Narady Pedagogicznej w dniu 9 października 2026 r. rekomendacje z zakresu następujących obszarów:

1) **Weryfikacja bezpieczeństwa fizycznego i procedur w placówkach:**
   a) **Zabezpieczenie wejść do szkół:**
      - Należy bezwzględne zabezpieczyć wejścia i dostęp do budynków przedszkoli, szkół i placówek.
      - Należy ograniczyć i szczegółowo monitorować dostęp osób postronnych. Bezwzględna kontrola każdego, kto wchodzi do budynku. Osoby postronne nie mogą mieć swobodnego dostępu do przestrzeni szkolnych.
      - Zweryfikować zasady dostępu do budynku. Wskazać braki, których nie da się usunąć samodzielnie i ustalić z organem prowadzącym plan naprawczy, odpowiedzialne osoby i terminy.
      - Należy zweryfikować obowiązujące w szkołach/placówkach zasady dotyczące wstępu na teren, identyfikacji osób odwiedzających, kontroli wejść oraz reagowania na próby wejścia osób nieuprawnionych. Przyjęte rozwiązania powinny być dostosowane do specyfiki konkretnej szkoły/placówki, jej infrastruktury, organizacji pracy oraz lokalnych uwarunkowań. Procedury muszą być znane i przećwiczone.

b) Weryfikacja kanałów łączności alarmowej:

Należy

- dokonać przeglądu przyjętych w szkołach i placówkach sposobów komunikowania z odpowiednimi służbami i instytucjami,
- sprawdzić, czy numery alarmowe oraz procedury szybkiego powiadamiania są łatwo dostępne. Telefony alarmowe powinny znajdować się w każdej sali dydaktycznej, a nie tylko w sekretariacie,
- dokonać przeglądu przyjętych w szkołach i placówkach wewnętrznych zasad komunikowania się w sytuacjach zagrożenia oraz o udoskonalić je tak, aby umożliwiały sprawne wykrywanie potencjalnych zagrożeń, przekazywanie informacji, rozpoznanie i ocenę sytuacji,
- wybrać jeden ustalony kanał komunikacji, ustalić koordynatora.

Każdy uczeń, nauczyciel i pracownik szkoły powinien wiedzieć, komu, w jaki sposób i w jakim czasie przekazać informację o niepokojącym zdarzeniu lub sygnale.

c) Współpraca z Policją:

Dyrektorzy powinni ściśle współpracować z dzielnicowymi i funkcjonariuszami, którzy będą wchodzić do szkół/placówek i audytować zabezpieczenia. Wokół szkół na Mazowszu uruchamiane są wzmożone patrole policyjne.

d) Szkolenia z procedur „wtargnięcia napastnika":

- Przypomnienie zasad szybkiego reagowania – barykadowanie sal, ucieczka lub ukrycie się (zasada „zamknąć drzwi, wyciszyć telefony i czekać na służby").
- Należy przeprowadzić zebranie rady pedagogicznej z udziałem pracowników niepedagogicznych na temat wewnątrzszkolnych procedur bezpieczeństwa.
- Należy sprawdzić aktualność procedur reagowania na wtargnięcie osoby niebezpiecznej. Omówić zadania z całym personelem.

2) Monitorowanie cyberzagrożeń i radykalizacji uczniów. Sygnały ostrzegawcze i odpowiedzialność za reakcję:

a) Uczulenie na zachowania uczniów:

- Należy zobligować pedagogów i nauczycieli do natychmiastowego reagowania na niepokojące sygnały *(np. wypowiedzi uczniów, że „zrobią coś złego", izolowanie się, fascynacja przemocą w sieci).*
- Należy uczulić wszystkich członków społeczności szkolnej na informacje dotyczące potencjalnych zagrożeń: groźby; zapowiedzi; uporczywe nękanie i eskalacja konfliktów; niepokojące wypowiedzi lub zachowania; również w Internecie. Żaden niepokojący sygnał nie może zostać zbagatelizowany. Informacje mogą pochodzić zarówno od uczniów, ich rodziców i opiekunów, jak również od nauczycieli i innych pracowników szkoły. Informacja nie musi wskazywać na rzeczywiste zagrożenie, oznacza jednak konieczność niezwłocznego przekazania osobie odpowiedzialnej, dokonania właściwej oceny sytuacji i podjęcia dalszych działań, ewentualnie poinformowania służb.
- Równie ważne jest stworzenie uczniom przestrzeni, w której będą wiedzieli, że ich obawy, spostrzeżenia i informacje będą potraktowane z należytą uwagą, a w razie potrzeby podjęte zostaną odpowiednie działania. Należy zapewnić anonimowość zgłaszającego.

- Apeluję o niepublikowanie drastycznych nagrań i materiałów identyfikujących poszkodowanych.

3) Pomoc psychologiczna i organizacja pracy szkół w kryzysie. Przeciwdziałanie traumie:

a) Pierwsza pomoc psychologiczna w klasach (Zasady dla nauczycieli):

- Dyrektorzy muszą w trybie pilnym zobligować wychowawców do przeprowadzenia rozmów z uczniami, opierając się na jasnych wytycznych.
- Selekcja informacji i odcięcie od drastycznych treści: uczniowie masowo dzielą się w social mediach filmami i zdjęciami z Ostrołęki i Leszczydołu. Nauczyciele powinni otwarcie poprosić młodzież o niepowielanie tych materiałów, niekomentowanie ich i zgłaszanie profili, które epatują przemocą. Oglądanie takich treści drastycznie pogłębia traumę wtórną.
- Normalizacja emocji: uczniowie mają prawo czuć lęk, złość, bezradność czy zagubienie. Nauczyciel nie powinien mówić *„wszystko będzie dobrze”* czy *„nie bójcie się”*, ale raczej: *„To, co się stało, jest straszne. To normalne, że czujecie lęk. Jesteśmy tu, żeby o tym porozmawiać i zapewnić Wam bezpieczeństwo”*.
- Fakty zamiast plotek: wokół takich spraw szybko rosną teorie spiskowe i dezinformacja w sieci. Nauczyciele powinni opierać się wyłącznie na oficjalnych komunikatach Policji i Prokuratury, tonując sensacyjne doniesienia.
- Dyrektorzy muszą natychmiast zweryfikować dostępność szkolnych psychologów i pedagogów. Ich głównym zadaniem w najbliższych dniach nie mają być rutynowe obowiązki, ale **dyżury kryzysowe** – otwarte drzwi dla każdego ucznia i pracownika, który zgłosi potrzebę rozmowy.
- Szkoły muszą ściśle współpracować z lokalnymi poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i uruchomić grupy wsparcia dla dzieci, rodziców i nauczycieli.
- Dyrektorzy szkół, w których poziom lęku jest paraliżujący, powinni niezwłocznie wnioskować do lokalnej poradni lub organu prowadzącego o wsparcie zewnętrznych ekspertów w zakresie traumy.

b) Komunikacja z rodzicami i uczniami:

- Szkoły powinny przesłać rodzicom (np. poprzez e-dziennik) krótki poradnik, jak rozmawiać z dziećmi w domu. Kluczowe jest zwrócenie uwagi na nagłe zmiany w zachowaniu dziecka - problemy ze snem, wycofanie, nadmierna płaczliwość, niechęć do wyjścia do szkoły czy dolegliwości somatyczne (bóle brzucha, głowy), jak również informacje, jakie inne zachowania dziecka powinny wzbudzić czujność rodzica.
- Należy najbliższe zebrania z rodzicami poświęcić tematyce bezpieczeństwa i procedur reagowania oraz szczególnej dbałości o budowanie więzów rodzinnych.
- Transparentność działań: lęk rodziców zmniejsza się, gdy widzą, że szkoła panuje nad sytuacją. Dyrektorzy powinni jasno zakomunikować rodzicom, jakie kroki bezpieczeństwa podjęto (np. zamknięcie drzwi, obecność patroli policji), aby dać im realne poczucie, że ich dzieci są pod stałą, profesjonalną opieką.

Przekazuję również rekomendacje dla organu prowadzącego:

1) Dyrektorzy muszą wiedzieć, jak w porozumieniu z organem prowadzącym elastycznie reagować, jeśli w ich szkołach/placówkach wybuchnie panika lub pojawi się bezpośrednie zagrożenie.
2) Niezbędna jest współpraca pomiędzy organami prowadzącymi.
3) Każdy organ prowadzący powinien mieć ustalone osoby do zarządzania kryzysowego, zwłaszcza w małych miastach i gminach.
4) Każdy organ prowadzący powinien mieć rzecznika prasowego lub osobę wyznaczoną do kontaktów z mediami.

Rekomenduję Państwu korzystanie z dostępnych materiałów informacyjnych na stronach internetowych:

1. Kuratorium Oświaty w Warszawie - Poradnik bezpieczeństwa zamieszczony pod adresem: https://www.kuratorium.waw.pl/pl/informacje/aktualnosci/20167,Wiedza-moja-Tarcza-prezentujemy-poradniki-bezpieczenstwa-dla-uczniow-szkol-podst.html
2. Miasta Stołecznego Warszawy - poradnik Miasta Stołecznego Warszawy dla dyrektorów i dyrektorek placówek edukacyjnych, dostępny pod adresem: Bezpieczeństwo w szkole - WCIES

Ponadto informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji uruchamia dedykowane ćwiczenia profilaktyczne na ten rok szkolny.

Szanowni Państwo,
wspólnie jesteśmy odpowiedzialni za to, aby przedszkola, szkoły i placówki naszego województwa były miejscami bezpiecznymi, w których każdy uczeń może liczyć na uwagę, troskę i pomoc, a każdy pracownik wie, jak właściwie zareagować w sytuacji zagrożenia.
Czujność, odpowiedzialność, współpraca i szybka reakcja to fundamenty bezpiecznej szkoły.

Łączę wyrazy szacunku

Mazowiecki Kurator Oświaty
/-/
Wioletta Krzyżanowska